

การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด

A STUDY OF THE ROLE OF EDUCATIONAL PARTICIPATION IN LOCAL
ADMINISTRATIONS IN CHANTHABURI, RAYONG AND TRAT PROVINCES

วิทยานิพนธ์

ของ

กอพร ต่อวัฒนกิจกุล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตุลาคม 2560

การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด
A STUDY OF THE ROLE OF EDUCATIONAL PARTICIPATION IN LOCAL
ADMINISTRATIONS IN CHANTHABURI, RAYONG AND TRAT PROVINCES

วิทยานิพนธ์
ของ
กอพร ต่อวัฒนกิจกุล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตุลาคม 2560

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด

A Study of the Role of Educational Participation in Local Administrations
in Chanthaburi, Rayong and Trat Provinces

กอพร ต่อวัฒนกิจกุล

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายตา ประเสริฐภักดิ์)

ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาศ สุขกสิ)

กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร.ภูวคณ บัวบางพลู)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

วันที่ 5 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560

กอฟร ต่อวัฒนกิจกุล. (2560). การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาศ สุขกสิ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์

ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)

กรรมการ

บทคัดย่อ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนและมีการจัดการศึกษาท้องถิ่นในหลายระดับ แต่เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความชำนาญในการจัดการศึกษา จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และเขตจังหวัด กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 159 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเปิดตารางเทียบกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามตั้งแต่ 0.37 - 0.79 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ้ (Scheffe')

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) ผลการเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนก

ตามเขตจังหวัด โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษา บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ในงานวิจัยครั้งนี้พบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพต้องเพิ่มเติมและคำนึงถึง การส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงบประมาณ โดยให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ, การบริหารวิชาการ โดยให้ครูผู้สอนมี ส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, การบริหารงานทั่วไป โดยให้ ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษา, การบริหารบุคคล โดยให้ ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา จะทำให้การจัด การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, การจัดการศึกษา, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Korporn Towattanakitkul. (2017). **A Study of the Role of Educational Participation in Local Administrations in Chanthaburi, Rayong and Trat Provinces.** Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chantaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Assistant Professor Sureemas Sukkasi Ed.D. (Educational Administration)	Chairman
Associate Professor Ampawan Prasertphak M.A. (Educational Psychology and Guidance)	Member

Abstract

The local administrations organizations are close to the local residents and offer education at many levels. Due to a lack of skilled personnel in education, it is necessary for them to cooperate with community personnel in educational participation in order to effectively manage the education to suit the local needs. The purposes of this research were to study and to compare the role of educational participation of local administrations in Chanthaburi, Rayong and Trat provinces; and to compare the results by classifying the data by work experience and provinces of the officials. The sample of 159 officials in local administration organizations from the 3 provinces during fiscal year 2017 was selected by Krejcie and Morgan's table and proportional stratified random sampling. The instrument used to collect the data was a 5 - rating questionnaire that had a discrimination of between 0.37 to 0.79 and the reliability was 0.96. The statistics used for this research were: percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance (One-way ANOVA) and Scheffe's comparison test of pairs.

The results showed that: 1) the role of educational participation of local administrations in Chanthaburi, Rayong and Trat provinces was at a high level overall and in all aspects, 2) the comparative results, when classified by work experience, were not statistically significantly different, 3) the comparative results of the role, when classified by province, were statistically significantly different at the .05 level both overall and in all aspects. This research on the role of educational participation in local administrations in Chanthaburi, Rayong and Trat Provinces found that local administrations should be more effective and considerate and promote budgetary

support. Teachers should participate in: budget allocation, academic administration, development of a quality assurance program, general administration, development of a management system and promotion of morale among school personnel. This will make the local administrations more efficient and allow them to offer more efficient educational programs

Keywords: Participation, Educational, Local Administrations

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณ บุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

กอพร ต่อวัฒนกิจกุล

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมุติฐานในการวิจัย.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การมีส่วนร่วม.....	8
ความหมายของการมีส่วนร่วม.....	8
ความสำคัญของการมีส่วนร่วม.....	10
ลักษณะของการมีส่วนร่วม.....	12
ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม.....	14
การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา.....	15
การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	17
ด้านการบริหารวิชาการ.....	17
ด้านการบริหารงบประมาณ.....	19
ด้านการบริหารงานบุคคล.....	20
ด้านการบริหารทั่วไป.....	21
นโยบายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
งานวิจัยต่างประเทศ.....	24
งานวิจัยในประเทศ.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 28
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง..... 28
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 29
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 30
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 30
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 31
4	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 32
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 32
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 32
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 33
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 47
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 47
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 47
	สรุปผลการวิจัย..... 49
	อภิปรายผล..... 49
	ข้อเสนอแนะ..... 53
บรรณานุกรม.....	54
ภาคผนวก.....	60
	ภาคผนวก ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ..... 61
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย..... 63
	ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย..... 71
	ภาคผนวก ง คำดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม..... 79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	85
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	88

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตจังหวัด.....	28
2 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน ในจันทบุรี ระยอง และตราดจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและเขตจังหวัด.....	33
3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมและรายด้าน.....	34
4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมและรายข้อ.....	35
5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ.....	36
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้อ.....	38
7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมและรายข้อ.....	40
8 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	42
9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด.....	43
10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวม.....	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตาม เขตจังหวัด ด้านการบริหารวิชาการ.....	45
12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตาม เขตจังหวัด ด้านการบริหารงบประมาณ.....	45
13 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด.....	80
14 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบทบาทการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด.....	86

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
---	---------------------------	---

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การพัฒนาคนให้เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ทัดเทียมอารยประเทศ ทำให้มนุษย์มีศักยภาพ มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ซึ่งเครื่องมือที่ดีที่สุดในการพัฒนาคนนั้น คือ การศึกษา แนวนโยบายด้านการศึกษาดำรงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐ เพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ ในมาตราที่ 80 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการศึกษา (4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 15)

ระบบการจัดการศึกษาของประเทศไทยในอดีตเป็นระบบที่เน้นการเรียนหนังสือตามช่วงอายุและระดับชั้นเป็นหลัก โดยมีโรงเรียน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาเป็นแหล่งอำนาจเดียวในการจัดการศึกษา อำนาจการตัดสินใจอยู่ที่ส่วนกลางบริหารงาน โดยใช้ระเบียบกฎเกณฑ์ มีการสั่งงานตามสายงานอย่างเคร่งครัด การแบ่งระดับชั้นการจัดการศึกษาดังกล่าว ยังมีการแบ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบที่ไม่มีประสานสัมพันธ์กันเท่าที่ควร ทำให้กระบวนการจัดการศึกษาตัดออกจากวิถีชีวิตของชุมชน ในการจัดการศึกษาดังกล่าว สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานที่สำคัญและใกล้ชิดในพื้นที่ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ บุคคลในชุมชนไม่มีโอกาสมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการจัดการศึกษา การศึกษาจึงไม่สนองต่อความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้จึงเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปฏิรูประบบการจัดการศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนและองค์กรอื่น ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้มากยิ่งขึ้น ปัจจุบันจึงมีการสนับสนุนให้เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษาเพิ่มมากยิ่งขึ้น (โชคชัย คำแหง. 2549 : 13)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้าง และที่กระบวนกรจัดการศึกษา (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมดำเนินการจัดการศึกษา โดยมีการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาลงมาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งทำให้ผู้แทนของท้องถิ่นมีความเป็นอิสระและสามารถกำหนดนโยบายทางการศึกษา การบริหารงานบุคคล การเงินงบประมาณ และมีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการศึกษาของตนเอง ส่วนมาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการสถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนดให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น นอกจากนี้ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและการใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 4 - 5)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เนื่องจากแผนการจัดการศึกษาท้องถิ่น ได้ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาหรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานการศึกษาของชาติและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ด้วยกระบวนกรเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ในการจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบัน ยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาท้องถิ่น เพื่อให้การบริการการศึกษาท้องถิ่นเป็นไปโดยเหมาะสม ส่งผลให้การจัดการศึกษาท้องถิ่นพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและตรงกับความต้องการของคนในท้องถิ่น แต่จากการจัดการศึกษาที่ผ่านมา

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. ม.ป.ป : 12) ซึ่งองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น โดยกระจายอำนาจการบริหาร การศึกษาลงมาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต้องอาศัย ความร่วมมือโดยเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชน องค์กรภาครัฐ องค์กรภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาภายในท้องถิ่นของตนเอง และมีการพัฒนาบทบาทของการจัดการศึกษาท้องถิ่น อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และเขตจังหวัด

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาท้องถิ่นขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 13,580 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ปีงบประมาณ 2560 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบ กลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) และการสุ่มแบบ แบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้เขตจังหวัดเป็นชั้นในการแบ่ง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 375 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1.1 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

1.1.1 ประสบการณ์น้อย

1.1.2 ประสบการณ์มาก

1.2 เขตจังหวัด ประกอบด้วย

1.2.1 จันทบุรี

1.2.2 ระยอง

1.2.3 ตราด

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังต่อไปนี้

บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา หมายถึง การเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมรับรู้ ร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมประเมินผล ในการจัดการเรียนรู้ โดยการถ่ายทอด การฝึก การอบรม และการปฏิบัติงานของการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เกิด ผลสำเร็จในการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ ใน 4 ด้าน คือ

1. การบริหารวิชาการ หมายถึง กระบวนการเกี่ยวกับการจัดการหลักสูตร การพัฒนา หลักสูตรให้ตอบสนองต่อผู้เรียนและท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน กำกับ ดูแล ติดตามผล และนิเทศเพื่อให้ครู ได้ประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำการวิจัย เพื่อเกิดการพัฒนากิจการการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษาอย่างหลากหลาย และพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีความหลากหลาย และเข้าถึงได้ง่าย โดยมีบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อองค์กร เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารวิชาการ

2. การบริหารงบประมาณ หมายถึง การจัดทำงบประมาณทั้งการของงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ การจัดทำบัญชี รายงานการใช้จ่ายเงิน ประเมินผล และรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ การพัสดุ การจัดทำข้อมูลทรัพยากรของหน่วยจัดการศึกษา การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ และดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ จัดสรรงบประมาณ ได้อย่างเป็นระบบ โดยให้บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการตรวจสอบ ติดตามการใช้งบประมาณและทรัพยากร โดยประเมินผลคุณภาพการปฏิบัติงาน และวิเคราะห์ความมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าการใช้จ่ายทรัพยากรของสถานศึกษา ส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา จัดการเงินในและนอกงบประมาณ ให้มีระบบการทำบัญชีที่ดี จัดหา ควบคุม บำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้เพียงพอและเป็นปัจจุบัน

3. การบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการบริหารคนภายในองค์กรตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จัดให้มีมาตรฐานการปฏิบัติงานของแต่ละงานกำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ผ่านการวิเคราะห์งาน การวางแผน ผ่านนโยบาย กฎ ระเบียบขององค์กร เพื่อให้บุคลากรในองค์กรได้รับการแต่งตั้ง และมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ตามมาตรฐานวิชาชีพ มีการประเมินผลงาน ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนวางแผนจัดระบบงานธุรการให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน

4. การบริหารทั่วไป หมายถึง งานที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวก เพื่อให้การปฏิบัติงานอื่น ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย การพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้ทันสมัยมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง บรรลุตามมาตรฐานสถานศึกษา การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษา รวมถึงภารกิจงานเกี่ยวกับการวางแผน และการออกแบบระบบงานธุรการ จัดระบบฐานข้อมูล และระบบข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา มีการประสานงานร่วมกับชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้บริการและประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศแก่สาธารณชน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาลนคร (ทน.) เทศบาลเมือง (ทม.) เทศบาลตำบล (ทต.) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด

บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองนายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการที่ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ประกอบด้วย

1. ประสบการณ์น้อย หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ที่น้อยกว่าค่าเฉลี่ย

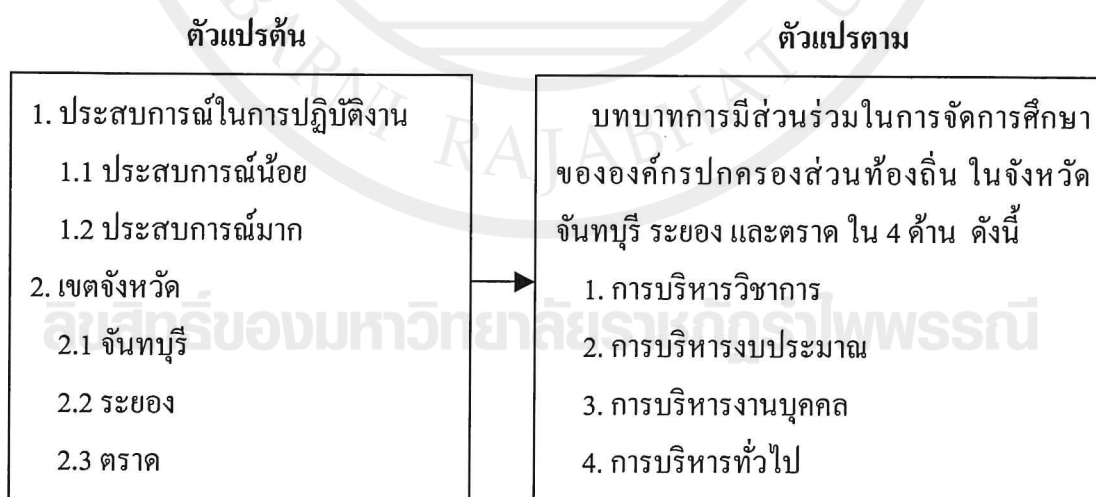
2. ประสบการณ์มาก หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ที่เท่ากับหรือมากกว่าค่าเฉลี่ย

เขตจังหวัด หมายถึง จังหวัดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งอยู่ ประกอบด้วย

1. จันทบุรี
2. ระยอง
3. ตราด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษานี้ได้กำหนดกรอบแนวคิด บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ตามแนวค่านโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 14) ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัด
จันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน แตกต่างกัน
2. บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัด
จันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วม
  - 1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
  - 1.2 ความสำคัญของการมีส่วนร่วม
  - 1.3 ลักษณะของการมีส่วนร่วม
  - 1.4 ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม
  - 1.5 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
2. การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 2.1 ด้านการบริหารวิชาการ
  - 2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ
  - 2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล
  - 2.4 ด้านการบริหารทั่วไป
3. นโยบายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยะเวลาและตราด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยต่างประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

การมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วม

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ดังนี้
นิคม หวายนบุตร (2550 : 6) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการพัฒนา โดยผ่านกระบวนการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน กระตุ้นให้ประชาชนมีบทบาทในการคิดริเริ่ม สามารถถ่ายทอดภูมิปัญญาและร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาและวางแผนปฏิบัติ รวมทั้งร่วมอุดหนุนช่วยเหลือทรัพยากรทางการบริหารตลอดจนมีอำนาจในการตัดสินใจที่จะดำเนินกิจกรรมของตนเองภายในชุมชน

เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการและควบคุมการใช้และกระจายทรัพยากร ตลอดจนปัจจัยการผลิตในวงสังคม อันจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในที่สุด

ชร สุนทรายุทธ (2551 : 540) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็แนวทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนการประเมินผล โดยทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันอันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ทำนอง ภูเกิตพิมพ์ (2551 : 3) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อและความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังต้องขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุทิศตนมากยิ่งขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2551 : 42) ได้กำหนดไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกิจการในองค์กรได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ

รีดเดอร์ (Reeder. 1974 : 39) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการปะทะ สัมผัสทางสังคม ซึ่งรวมถึงการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคลและการมีส่วนร่วมของกลุ่ม

หวัง (Whang. 1981 : 91 - 92 ; อ้างถึงใน ชร สุนทรายุทธ. 2551 : 540) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการเข้าไปดำเนินงานของบุคคลหรือของกลุ่มเพื่อให้สะท้อนถึง ความสนใจของตน หรือเพื่อให้การสนับสนุนทางด้านกำลังงานหรือทรัพยากรต่อสถาบัน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนในการคิด การทำ การวางแผน การแก้ไขปัญหา การตัดสินใจ และมีส่วนในการปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ในองค์กรด้วยความสมัครใจ เพื่อปรับปรุง วางแผน ประเมินผลงานช่วยเหลือ สนับสนุน ทำประโยชน์ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเองหรือส่วนรวมในการรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมประเมินในกระบวนการใดกระบวนการหนึ่ง ขององค์กร โดยเริ่มตั้งแต่ กำหนดปัญหา วางแผน ดำเนินการ จัดสรรทรัพยากร ตลอดจนการประเมินผล

ความสำคัญของการมีส่วนร่วม

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

สถาบันพระปกเกล้า (2549 : 16) ได้กำหนดไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการ โดยแบ่งกระบวนการหรือขั้นตอนการมีส่วนร่วมในลักษณะเป็นกระบวนการต่อเนื่อง 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน ประกอบด้วย การรับรู้เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนและร่วมวางแผนโครงการ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ และการตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์เป็นการมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์หรือผลของโครงการ หรือผลของการตัดสินใจที่จะเกิดขึ้น
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ประชาชนจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับการติดตามประเมินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย ซึ่งผลของการประเมินนี้จะกลายเป็นปัจจัยนำเข้าไปในกระบวนการมีส่วนร่วมขั้นที่ 1 ต่อไป

ชัยวัฒน์ วัฒนศักดิ์ (2549 : 38) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการทำงานแบบมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน ระดับองค์กร หรือระดับประเทศนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการทัศน์ปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และจะทำให้ผู้มีส่วนร่วม หรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นยินยอมปฏิบัติตามและรวมถึงตกลงยอมรับได้อย่างสมัครใจ เต็มใจและสบาย

สนธยา พลศรี (2550 : 5) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เป็นสิทธิมนุษยชนที่ประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาทุกระดับ
2. สอดคล้องกับปรัชญา แนวความคิด และหลักการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชน
3. เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จนโยบายของรัฐบาล ในเรื่องการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนท้องถิ่น
4. นำไปสู่การพึ่งตนเองของชุมชน
5. ทำให้ดำเนินการพัฒนาชุมชนได้ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนและชุมชน
6. เป็นการพัฒนาศักยภาพบุคคล กลุ่มและองค์กรในชุมชนให้มีประสิทธิภาพ
7. เป็นการสร้างความพึงพอใจร่วมกัน มีความชอบธรรม เป็นที่ยอมรับร่วมกันภายในกลุ่ม ไม่สร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในชุมชน

8. ทำให้เกิดความรัก ห่วงแทน รับผิดชอบ และเป็นเจ้าของชุมชน

9. เป็นกระบวนการสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนให้ประสบความสำเร็จ

10. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เพราะเป็นการพัฒนาคนในชุมชน โดยคนในชุมชนเพื่อคนในชุมชนอย่างแท้จริง รัฐบาลเป็นเพียงผู้สนับสนุนในบางส่วนเท่านั้น

สเตียร์ส และ โพรเตอร์ (Steers and Porter. 1991 : 3) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วม จะช่วยให้การตัดสินใจได้จากส่วนรวม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะเป็นการตัดสินใจเพียงอย่างเดียว ยังใช้การตัดสินใจควบคู่ไปกับการดำเนินการด้วย เช่น การจัดองค์การกำหนดกิจกรรมพัฒนา เป็นต้น และการตัดสินใจยังมีความเกี่ยวข้องกับประชาชนในเรื่องผลประโยชน์และการประเมินผลอีกด้วย

ฮอดกิ้นสัน (Hodgkinson. 1991 : 94) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วมคือการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก หรือความปรารถนาของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงาม และสร้างคุณประโยชน์เพื่อสังคม

โคเฮน และ อ็อพฮอฟ (Cohen and Uphoff. 1997 : 17) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ทำให้เกิดความร่วมมือในการบริหารงาน ทำให้สถานศึกษาบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถจัดระดับ ได้ดังนี้

1. ระดับไม่มีส่วนร่วมเลย คือการที่โรงเรียนและชุมชนไม่มีการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเลย ต่างฝ่ายอยู่โรงเรียน ไม่ให้โอกาสแก่ประชาชนที่จะมีส่วนร่วม ประชาชนก็ไม่สนใจ ไม่รับรู้ ไม่ร่วมกิจกรรมโรงเรียน

2. ระดับที่มีส่วนร่วมน้อย คือ การที่โรงเรียนติดต่อกับประชาชนในชุมชนเป็นบางครั้ง ลักษณะของการมีส่วนร่วมเป็นการรับฟังสิ่งซึ่งโรงเรียนได้แจ้งให้ทราบ

3. ระดับที่มีส่วนร่วมปานกลาง คือ การที่ประชาชนได้รับทราบเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียนเพิ่มมากขึ้นและมีคำถามจากประชาชนมาสู่โรงเรียนบ้างเป็นครั้งคราว แต่ส่วนใหญ่เป็นการรับฟังจากโรงเรียนฝ่ายเดียว

4. ระดับการมีส่วนร่วมมาก คือ การที่โรงเรียนและชุมชนเริ่มมีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันมากขึ้น เป็นการติดต่อทั้ง 2 ฝ่าย มีการค้นหาเหตุผล แก้ไขปัญหาพร้อมกัน โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้และประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น

5. ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การที่โรงเรียนและชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน การค้นหาเหตุผล การตัดสินใจ การแก้ปัญหาพร้อมกันทั้ง 2 ฝ่าย ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการเสริมสร้างชุมชนโดยยึดหลัก การมีส่วนร่วมของประชาชนว่ามีความสำคัญ โดยเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคล ให้เกิดพลังการต่อรอง ส่งเสริมบทบาทและหน้าที่ด้านต่าง ๆ และให้ชุมชนทำกิจกรรมที่สัมพันธ์กับวิธีการพัฒนาตนเอง

ลักษณะของการมีส่วนร่วม

นักวิชาการ ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2553 : 12) ได้กำหนดไว้ว่า การมีส่วนร่วม โดยนักวิชาการจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่ามี 5 ลักษณะ คือ

1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะ ดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้การได้รับแจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องเป็น การแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนิน โครงการ

2. การปรึกษาหารือ เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือระหว่างผู้ดำเนินการ โครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อที่จะรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบ ข้อมูลเพิ่มเติม หรือประกอบการจัดทำรายการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมนอกจากนี้การปรึกษา หารือยังเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการกระจายข้อมูลข่าวสารไปยังประชาชนทั่วไปและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในโครงการและกิจกรรมมากขึ้น และเพื่อให้มีการเสนอข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบทางเลือกในการตัดสินใจ

3. การประชุมรับฟังความคิดเห็น การประชุมรับฟังความคิดเห็นมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ ประชาชนและฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรม และผู้มีอำนาจตัดสินใจในการทำโครงการ หรือกิจกรรมนั้น ได้ใช้เวทีสาธารณะในการทำความเข้าใจ และค้นหาเหตุผลที่จะดำเนิน โครงการ หรือกิจกรรมในพื้นที่นั้นหรือไม่ การประชุมรับฟังความคิดเห็นมีหลายรูปแบบ โดยรูปแบบ ที่พบเห็นกันบ่อย ได้แก่

3.1 การประชุมในระดับชุมชน การประชุมประเภทนี้จะต้องจัดเวทีขึ้นในชุมชนที่ได้ รับผลกระทบจากโครงการ โดยเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมจะต้องส่งตัวแทนเข้าร่วม เพื่ออธิบาย ให้ที่ประชุมทราบถึงลักษณะ โครงการและผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและตอบข้อซักถาม การประชุมในระดับนี้อาจจะจัดในระดับที่กว้างขึ้นได้ เพื่อรวมหลาย ๆ ชุมชนในคราวเดียวกัน ในกรณีที่มีหลายชุมชนได้รับผลกระทบ

3.2 การประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการ สำหรับโครงการที่มีข้อโต้แย้ง ในเชิงวิชาการ จำเป็นจะต้องมีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะสาขาจากภายนอกมาช่วยอธิบายซักถาม และให้ความเห็นต่อโครงการ การประชุมอาจจะจัด

ในที่สาธารณะทั่วไป ผลการประชุมจะต้องนำเสนอต่อสาธารณะและผู้เข้าร่วมประชุมต้องได้รับทราบผลดังกล่าวด้วย

3.3 การประชาพิจารณ์ เป็นการประชุมที่มีขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจนมากขึ้น เป็นเวทีในการเสนอข้อมูลอย่างเปิดเผยไม่มีการปิดบัง ทั้งฝ่ายเจ้าของโครงการและฝ่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการ การประชุมและคณะกรรมการจัดการประชุมจะต้องมีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมที่เป็นที่ยอมรับมีหลักเกณฑ์และประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจนและทุกฝ่ายทราบทั่วถึงกัน ซึ่งอาจมาจากการร่วมกันกำหนดขึ้นทั้งรูปแบบการประชุมไม่ควรจะเป็นทางการมากนัก และไม่เกี่ยวข้องกับนัยของกฎหมายที่จะต้องมีการชี้ขาดเหมือนการตัดสินใจในทางกฎหมาย การจัดประชุมจึงอาจจัดในหลายวัน และไม่จำเป็นว่าจะต้องจัดเพียงครั้งเดียวหรือสถานที่เดียวตลอดไป

4. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งในทางปฏิบัติที่จะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจต่อประเด็นปัญหานั้น ๆ ไม่สามารถดำเนินการให้เกิดขึ้นได้ง่าย ๆ อาจดำเนินการให้ประชาชนได้รับผลกระทบ เลือกว่าตนเองเข้าไปนั่งในคณะกรรมการใดคณะกรรมการหนึ่ง ที่มีอำนาจตัดสินใจ รวมทั้งได้รับเลือกในฐานะที่เป็นตัวแทนประชาชนในพื้นที่ซึ่งประชาชนจะมีบทบาท ชี้นำการตัดสินใจได้เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของคณะกรรมการพิเศษนั้น ๆ ว่าจะมีการวางน้ำหนักของประชาชนไว้เพียงใด

5. การใช้กลไกทางกฎหมาย รูปแบบนี้ไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยตรงในเชิงของการป้องกันแก้ไข แต่เป็นลักษณะของการเรียกร้องและป้องกันสิทธิของตนเอง อันเนื่องมาจากการไม่ได้รับความเป็นธรรม และเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเองคิดว่าควรจะได้รับ โดยในปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้ให้หลักการเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในหลายมาตรา ซึ่งประชาชนสามารถใช้สิทธิของตนตามรัฐธรรมนูญ ทั้งในรูปแบบของปัจเจกและในรูปแบบขององค์กรและตามที่ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 เป็นต้น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2555 : 16) ได้กำหนดลักษณะการมีส่วนร่วมที่พบในปรากฏการณ์จริง มีได้หลายลักษณะในที่นี้จะแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. การมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ เป็นลักษณะการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การกำหนดความต้องการ ความจำเป็น การตัดสินใจเลือกหนทาง วิธีการดำเนินการ การร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ เป็นต้น การมีส่วนร่วมลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่พึงประสงค์ในการดำเนินการ

2. การมีส่วนร่วมแบบบางส่วน เป็นลักษณะการมีส่วนร่วมที่ผู้กำหนดภาพรวม เป็นบุคคลภายนอก ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในลักษณะแสดงความคิดเห็นในการดำเนินการบางส่วน หรือร่วมกิจกรรมบางลักษณะ หรือบางกิจกรรม เช่น กิจกรรมลักษณะที่รัฐบาลให้นโยบาย ให้กรอบมาให้ชุมชนเลือกทำ เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมแบบชายขอบ หรือ แบบผู้ได้บังคับบัญชา มีลักษณะการมีส่วนร่วม แบบเป็น ไปตามความต้องการของผู้อยู่เหนือกว่า ผู้มีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์เชิงบทบาท ไม่เท่าเทียมกันและมีความรู้สึกลด้อยอำนาจกว่าอีกฝ่าย เป็นต้น

สรุปได้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วม เป็นการเข้ามามีส่วนในกิจกรรมขององค์กรทั้งการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร รายละเอียดการดำเนินงานของหน่วยงาน มีการปรึกษาหารือ รับฟังความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ โดยอาจมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ หรือบางส่วนของบุคคล กลุ่มบุคคล ชุมชน องค์กร เอกชน องค์กรภาครัฐ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อองค์กร

ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม

บวรศักดิ์ อุวรรณ โณ และถวิลวดี บุรีกุล (2550 : 32) ได้แบ่งขั้นตอนกระบวนการมีส่วนร่วมใน 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 มีส่วนร่วมในการวางแผน ประกอบด้วย การรับรู้ เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผน และร่วมวางแผนกิจกรรม

ขั้นที่ 2 มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ/ดำเนินการ ประกอบด้วย การเกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ในกิจกรรมต่าง ๆ และการตัดสินใจ

ขั้นที่ 3 มีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ เป็นการมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ หรือผลของกิจกรรมหรือผลของการตัดสินใจที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 4 มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล เกี่ยวกับการพยายามที่จะประเมินประสิทธิผล ของโครงการต่าง ๆ และพิจารณาวิธีการที่จะดำเนินการต่อเนื่องต่อไป ประชาชนจะเข้ามา มีส่วนเกี่ยวข้องกับการคิดเกณฑ์ในการประเมิน โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย ซึ่งผลของ กระบวนการประเมินนี้ จะกลายเป็นปัจจัยนำเข้าไปในกระบวนการมีส่วนร่วมขั้นที่ 1 ซึ่งเป็นขั้นตอน ของการวางแผนต่อไป

โกวิท พวงงาม (2551 : 8) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา กล่าวคือ ถ้าหากประชาชน ยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหาในท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดีแล้ว การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นย่อมไร้ประโยชน์

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผนการดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ประชาชนรู้จักวิธีการคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักการนำเอาปัจจัยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน แม้ประชาชนส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจน แต่ก็มีความสามารถของตนเองที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและการปฏิบัติงาน ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินงาน และกิจกรรมอย่างใกล้ชิด

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าหากการติดตามงานและประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วม ประชาชนย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำไปนั้น ได้รับผลดีได้รับประโยชน์ หรือส่งผลอย่างไร

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของการมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่ให้ผู้คนที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ปฏิบัติ/ดำเนินการ จัดสรรผลประโยชน์ และประเมินผล

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดหน้าที่การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ. 2549 : 3 - 4)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น โดยให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยในการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้

1. เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
  2. ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
  3. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง
- โดยมีการจัดการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้
1. มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
  2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา 0 สถานศึกษา 0 และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  3. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา
  4. มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
  5. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
  6. การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น
- ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้ สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล จัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพครู ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการวิชาชีพบริหาร การศึกษา ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการและครู และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 1) ได้กำหนดไว้ว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา คือ หลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา เป็นการกระจายอำนาจ

การบริหารและการจัดการศึกษา การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและการบริหารการศึกษา โดยมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ อันได้แก่ความเป็นเอกภาพในการกำหนดนโยบายในการบริหารการศึกษา มีมาตรฐานและทิศทางในการบริหารการศึกษาเหมือนกัน โดยส่วนกลางจะกำหนดนโยบาย ให้คำปรึกษา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารการศึกษา มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่ สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารการศึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชน สถาบันสังคมต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา โดยระดมทรัพยากรต่าง ๆ จากทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารการศึกษามีส่วนร่วมในลักษณะการวางแผนการดำเนินกิจกรรมการใช้ประโยชน์

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็น การร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมประเมินผล ในการจัดการเรียนรู้โดยการถ่ายทอด การฝึก การอบรม และการปฏิบัติงาน ตลอดจนความต้องการหรือความมุ่งหวังในการพัฒนาการศึกษาเพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายและการวางแผนการศึกษาตามความเหมาะสมและความต้องการของชุมชนตามบทบาทหน้าที่

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดการดำเนินการไว้ ดังนี้

ด้านการบริหารวิชาการ

นักวิชาการได้กล่าวถึงการบริหารวิชาการไว้ ดังนี้

สมศักดิ์ แก้วสม (2549 : 6) ได้กล่าวถึง การบริหารวิชาการว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตร และการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ตามกำหนดไว้ในจุดหมายของการพัฒนาผู้เรียน โดยให้สอดคล้องกับธรรมชาติ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

บุญส่ง เจริญศรี (2550 : 16) ได้ให้ความคิดเห็นว่า การบริหารงานวิชาการโดยสถานศึกษา จะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสถานภาพ และความต้องการของชุมชน และสังคม โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการจัดการศึกษาจะต้องมีคุณภาพและมาตรฐาน

เลิศดาว กลิ่นศรีสุข (ออนไลน์. 2550) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารวิชาการ เป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิด ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 35) ได้กำหนดไว้ว่า ภารกิจงานเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรสถานศึกษาให้สนองต่อความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมในการวางแผนให้คำปรึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนและเสนอแนวทางในการจัดระบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษามีเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 2) ได้กล่าวว่า การบริหารวิชาการ เป็นการบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2553 : 30) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารวิชาการ เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ฟอร์เรสต์ และกินเซอร์ (Forest and Kinser. 2002 : 1) ได้กล่าวว่า งานวิชาการ เป็นงานที่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารและการส่งเสริม การจัดทำหลักสูตร การสอน และการจัดการเรียนรู้ และการจัดการต่าง ๆ ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

วิกค์ และคณะ (Vick and et al. 2008 : 7) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นการวางแผนงานที่ต้องรับผิดชอบในการติดตามงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการทั้งหมด ซึ่งเป็นภาระงานที่ใหญ่กว่าบริหารงานทั่วไป

ฟราย และคณะ (Fly and et al. 2009 : 68) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพมากที่สุด ประกอบด้วยงานหลายอย่าง เช่น หลักสูตรการจัดแผนการเรียน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอนการพัฒนาครูด้านวิชาการ รวมถึงการนิเทศการสอน เป็นต้น

สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการจัดการหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองต่อผู้เรียนและท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน กำกับ ดูแล ติดตามผล และนิเทศเพื่อให้ครูได้ประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำการวิจัยเพื่อเกิดการพัฒนา

การจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาอย่างหลากหลาย และพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีความหลากหลายและเข้าถึงได้ง่าย โดยมีบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ด้านการบริหารงบประมาณ

นักวิชาการ ได้กล่าวถึงการบริหารงบประมาณไว้ ดังนี้

พุทธา โพธิ์มะฮาด (2549 : 8) ได้กล่าวว่า การบริหารงบประมาณ เป็นการมีส่วนร่วมในการจัดหาทรัพยากร การจัดทำงบประมาณ การจัดทำบัญชีและการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการพิจารณาให้ความเห็นชอบการตรวจสอบติดตามและประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 40) ได้กำหนดไว้ว่า การบริหารงบประมาณ เป็นภารกิจงานเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์การจัดและพัฒนาศึกษาของสถานศึกษา มีการวางแผนกลยุทธ์ จัดทำข้อมูลทรัพยากร จัดทำระบบฐานข้อมูลทรัพยากร และจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา มีการกำกับตรวจสอบติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้งบประมาณของสถานศึกษา

ศิลป์ชัย อวงตระกูล (2553 : 6) ได้กล่าวว่า งานการบริหารงบประมาณ เป็นการจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานการใช้จ่ายเงินการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

กุลิก (Gulick, 1987 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงบประมาณ เป็นการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน การวางแผนและการจัดทำโครงการ การบัญชีและการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงิน การตรวจสอบบัญชีกสนใช้จ่ายเงินโดยรอบคอบและรัดกุม

พอสตัน (Poston, 2011 : 12) ได้กล่าวว่า การบริหารงบประมาณ เป็นแผนการสำหรับการใช้ทรัพยากรที่มีให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร และให้ได้ผลิตภัณ์มากที่สุด โดยผลผลิตอาจเป็นผลลัพธ์ คุณค่าการบริการ และประโยชน์จากการดำเนินการ

สรุปได้ว่า การบริหารงบประมาณ เป็นการจัดทำงบประมาณทั้งการของบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ การจัดทำบัญชี รายงานการใช้จ่ายเงิน ประเมินผล และรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ รวมถึงการพัสดุ การจัดทำข้อมูลทรัพยากรของหน่วยจัดการศึกษา การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ และดัชนีชี้วัดผลผลิต และผลลัพธ์ด้านงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ ได้อย่างเป็นระบบ โดยให้บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการตรวจสอบ โดยติดตามการใช้งบประมาณและทรัพยากร ประเมินผลคุณภาพการปฏิบัติงาน และวิเคราะห์ความมีประสิทธิภาพ รวมถึงความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา ส่งเสริม

การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา จัดการเงินในและนอกงบประมาณ ให้มีระบบการทำงานที่ดี จัดหา ควบคุมบำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้เพียงพอและเป็นปัจจุบัน

ด้านการบริหารงานบุคคล

นักวิชาการได้กล่าวถึงการบริหารงานบุคคลไว้ ดังนี้

ปกรณกฤษ อินทร์มงคล (2550 : 20) ได้กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล เป็นกระบวนการในการบริหารกำลังคนขององค์กรผ่านทางกระบวนการวางแผน ระเบียบ และขั้นตอนการทำงาน เป็นงานที่เกี่ยวกับสมาชิกที่ปฏิบัติงานในองค์กร เพื่อให้ได้บุคลากรที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพ และระยะเวลาที่เหมาะสม

พรพรรณ อินทรประเสริฐ (2550 : 75) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานด้านบุคลากร มีความสำคัญมากเพราะเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารองค์กร หากสถานศึกษาใดประกอบไปด้วยบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพอย่างแท้จริง คือ มีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะในงานหลัก มีคุณธรรมและจรรยาบรรณที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษา ย่อมส่งผลให้สถานศึกษาแห่งนั้นมีทั้งคุณภาพและประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 52) ได้กำหนดไว้ว่า การบริหารงานบุคคล เป็นภารกิจงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ วางแผนและเสนอแนะ การแต่งตั้งบุคลากรในสถานศึกษา ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานวิชาชีพ มีเกณฑ์การประเมินผลงาน แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบ จัดทำทะเบียนประวัติ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีการส่งเสริมพัฒนา สนับสนุน และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

ฟลิปโป (Flippo. 1971 : 5) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคล เป็นการวางแผน การจัดองค์กร การอำนวยความสะดวก การควบคุมเกี่ยวกับการสรรหา การพัฒนาอัตราเงินเดือน ค่าตอบแทน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การทำนุบำรุงรักษาไว้ซึ่งบุคคลขององค์กร เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ขององค์กร

บีช (Beach. 1980 : 54) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานบุคคล คือ การดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบุคคล การคัดเลือก การให้การศึกษาอบรม การจ่ายค่าตอบแทน การควบคุมอัตรากำลัง การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานการสร้างภาวะผู้นำ และการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งจะส่งผลสำเร็จต่อองค์กร

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคล เป็น กระบวนการบริหารคนภายในองค์กรตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จัดให้มีมาตรฐานการปฏิบัติงานของแต่ละงานกำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ผ่านการวิเคราะห์งาน การวางแผน ผ่านนโยบาย กฎ ระเบียบ

ขององค์กร เพื่อให้บุคลากรในองค์กรได้รับการแต่งตั้ง และมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ตามมาตรฐานวิชาชีพ มีการประเมินผลงาน ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนวางแผนจัดระบบงานธุรการให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน

ด้านการบริหารทั่วไป

นักวิชาการ ได้กล่าวถึงการบริหารทั่วไปไว้ ดังนี้

ศิรินารถ นันทวัฒน์ภิรมย์ (2549 : 37) ได้กล่าวว่า การบริหารทั่วไปเป็นงานที่มีบทบาทหลักในการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานอื่น ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนด มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริหารจัดการศึกษารวมทั้งการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อสาธารณชน

มณีรัตน์ ภิณู โณภภาพสกุล (2549 : 46) ได้กล่าวว่า การบริหารทั่วไป เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริมสนับสนุนการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น เพื่อจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ธีรภัทร วงษ์สว่าง (ออนไลน์. 2559) ได้กล่าวว่า งานบริหารทั่วไปของสถานศึกษาเป็นงานที่เกี่ยวกับเอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียนที่จำเป็นต้องปฏิบัติ ทั้งที่เป็นงานภายในและงานติดต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจการได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างคล่องตัว

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 65) ได้กำหนดไว้ว่า การบริหารงานทั่วไป เป็นภารกิจงานเกี่ยวกับการวางแผน และการออกแบบระบบงานธุรการ จัดระบบฐานข้อมูล และระบบข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา มีการประสานงานร่วมกับชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้บริการและประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศแก่สาธารณชน รวมถึงการจัดระบบส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน ในสถานศึกษา

แคน โคลี และคณะ (Candoli and et at. 1992 : 7) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมหรือการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลกับทั้งในการให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ระบบสถานศึกษา

เจสส์ (Jesse. 1999 : 23) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารทั่วไปในสถานศึกษานั้น จัดขึ้นเพื่อเป็นการบริการหน่วยงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานไปตามจุดมุ่งหมาย หรือตามที่ต้องการ การบริหารทั่วไปจึงเปรียบเสมือนส่วนคอยประสานงานหรือคอยสนับสนุนให้ สถานศึกษาสามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่กำหนดด้วยความราบรื่น

สรุปได้ว่า การบริหารทั่วไป เป็นงานที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวก เพื่อให้การปฏิบัติงานอื่น ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย การพัฒนาระบบบริหารจัดการ ภายในสถานศึกษาให้ทันสมัยมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง บรรลุตามมาตรฐาน สถานศึกษา การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการรับนักเรียน ของสถานศึกษา รวมถึงภารกิจงานเกี่ยวกับการวางแผน และการออกแบบระบบงานธุรการ จัดระบบฐานข้อมูล และระบบข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษา มีการประสานงานร่วมกับชุมชน และท้องถิ่น เพื่อให้บริการและประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศแก่สาธารณชน

นโยบายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด

สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น (2552 : 26 - 27) ได้กำหนดแนวนโยบาย การจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะ 15 ปี พุทธศักราช 2545 - 2559 ดังนี้ 1) ลักษณะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดการศึกษาอยู่แล้ว ให้ดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ ประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึงตามความต้องการของประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ยังไม่ได้จัดการศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในความรับผิดชอบของท้องถิ่น ตามความเหมาะสม ความพร้อม และความต้องการของท้องถิ่น 2) การแบ่งกลุ่มขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มความพร้อมสูง ควรดำเนินการ กิจ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การส่งเสริมอาชีพ/การศึกษานอกระบบ กิจกรรมเด็ก เยาวชน การกีฬา นันทนาการ บำรุงรักษาศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มความพร้อมปานกลาง ควรดำเนินการ กิจ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (การศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา) การส่งเสริมอาชีพ/การศึกษานอกระบบ กิจกรรม เด็ก เยาวชน การกีฬา นันทนาการ บำรุงรักษาศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มความพร้อมต่ำ ควรดำเนินการ กิจ การส่งเสริมอาชีพ/การศึกษานอกระบบ กิจกรรมเด็ก เยาวชน การกีฬา นันทนาการ บำรุงรักษาศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และร่วมกับการจัดการศึกษาของรัฐ 3) การพิจารณาการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องพิจารณาจากความต้องการ

และข้อคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น ความคิดเห็นของสภาท้องถิ่น ข้อมูลข้อเท็จจริง (จำนวนโรงเรียน จำนวนเด็ก สภาพที่ตั้ง ฯลฯ) ข้อคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่จะโอนศักยภาพท้องถิ่น (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) คน ได้แก่ ศักยภาพในการบริหารการศึกษาของนักบริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอัตราบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เงิน ได้แก่ รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ วัสดุ ได้แก่ ความต้องการวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ การจัดการ ได้แก่ ศักยภาพของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ความสนใจ ความสามารถ วิสัยทัศน์ต่อการจัดการศึกษาและการจัดโครงสร้างการบริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4) หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหรือมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตัวชี้วัดคือ ระยะเวลาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัด หรือมีส่วนร่วมหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ผลการจัดการศึกษา ความร่วมมือของชุมชนในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษานั้นก่อนรับโอน มีแผนการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาหรือแผนพัฒนาการจัดการศึกษาซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับระดับประเภทรูปแบบการศึกษา ตัวชี้วัด คือ การมีแผนในลักษณะแผนกลยุทธ์เพื่อเตรียมความพร้อมการจัดการศึกษา ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาการมีแผนซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส มีวิธีการบริหารและการจัดการศึกษา ตัวชี้วัดคือ รูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษา มีการจัดสรรรายได้เพื่อการศึกษา ตัวชี้วัด คือ สัดส่วนการใช้รายได้มีระดับและประเภทการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ตัวชี้วัด คือ ความต้องการได้เข้าเรียนในสถานศึกษาในระดับและประเภทการศึกษาของประชากรในเขตบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเห็นของประชาชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวชี้วัด คือ ความเห็นของประชาชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดการศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จะมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาภายในท้องถิ่นของตนเอง โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน คือ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารทั่วไป ขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นไปที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาภายในท้องถิ่นตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ และเหมาะสมกับความต้องการของพื้นที่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

ไพร์เออร์ (Pryor. 2005 : 193) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การระดมกำลังการมีส่วนร่วมของชุมชนสังคมเมืองสำหรับการจัดการเรียนการสอนในชนบท กรณีศึกษาประเทศกานา พบว่า การมีส่วนร่วมในชุมชนเกิดจากความต้องการของชุมชนเอง โรงเรียนควรกระตุ้นหรือรื้อฟื้นในการพยายามสร้างความร่วมมือมากกว่าการหวังพึ่งให้ชุมชนเข้ามาช่วยพัฒนาโรงเรียน

โจส (Jose. 2006 : 773) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความร่วมมือของครูในโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนในระดับท้องถิ่นประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ 1) วัฒนธรรมความร่วมมือของครูฝังอยู่ในวัฒนธรรมที่ไม่สามารถมองเห็นของเขตรหว่างเรื่องส่วนบุคคลกับเรื่องของวิชาชีพ ซึ่งจะกระตุ้นความพึงพอใจซึ่งกันและกันและความรับผิดชอบหน้าที่ในการสั่งสม 2) ความมีประสิทธิภาพและการพัฒนาโรงเรียน สร้างภาพความร่วมมือของครู เป็นผลผลิตของการจัดการกับวัฒนธรรมชุมชน ซึ่งนำโดยผู้บริหารสถานศึกษา 3) โรงเรียนเป็นสถานที่ สร้างความร่วมมือของครูในเรื่องของความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน 4) การปรับปรุงโครงสร้างของโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในชุมชนรอบ ๆ โรงเรียน ซึ่งให้เห็นถึงความคิดของความเป็นมืออาชีพใหม่ที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติในองค์กรที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และ 5) ประเด็นวิกฤตสร้างการนำเสนอ ที่จะบูรณาการปฏิบัติการเชิงประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของชุมชนและการแบ่งปันในภาพสะท้อนต่อการเรียนการสอนในมุมมองของสังคม และการเมือง

กราวิน และอแลน (Gavin and Alec. 2007 : 34) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน มีผลกระทบในเชิงบวกต่อการพัฒนาชุมชน โดยการส่งเสริมการพัฒนาในผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยเสมือนเป็นตัวกระตุ้นสำหรับการสั่งสมการพัฒนาชุมชนผ่านการปฏิรูปการศึกษา สำหรับการจัดการโดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งนำไปสู่การสร้างคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งรวมถึงผู้แทนจากผู้ปกครองและชุมชน

งานวิจัยในประเทศ

ประจักษ์ ทองแจ่ม (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุตร เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามภารกิจงาน 4 ด้าน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุตร เขต 2 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามภารกิจงาน 4 ด้าน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุตร เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารงาน วิชาการ ปัญหาของผู้บริหารงานสถานศึกษาส่วนใหญ่ คือเรื่องของบุคลากรในสถานศึกษา ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่คือ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ สำหรับการบริหารจัดการ ในโรงเรียน ด้านการเงิน บัญชีและพัสดุ การระดมทรัพยากรเป็นไปได้อย่างยาก เนื่องจากอยู่ในชุมชน ที่ยากจนและขาดข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการบริหาร ด้านการบริหารงานบุคคล ปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ คือ มีครูไม่ครบชั้น รองลงมาครูสอนไม่ตรงวิชาเอก ด้านการบริหารทั่วไป ปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ คือ ชุมชนที่อยู่รอบ ๆ โรงเรียน ไม่พร้อมในการสนับสนุนกิจการของโรงเรียน

เบญจรงค์ แสงสุกวาว (2551 : 168) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานการศึกษาโรงเรียน สังกัดเทศบาลนคร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า 1) คณะกรรมการสถานศึกษามีความเห็นต่อการมีส่วนร่วม ในการบริหารการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาโรงเรียน สังกัดเทศบาลนคร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหาร การศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลัดดา เหนียวพิพัฒน์ (2552 : 87) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า

การมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า 1) บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2) บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีตำแหน่งต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5) บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตะวัน พันธุ์ชูศรี (2552 : 93) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีดังนี้ 1) ด้านการบริหารวิชาการ ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น 2) ด้านการบริหารงบประมาณ ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา สนับสนุนงบประมาณ ในการจัดการศึกษา และ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และบรรยากาศในโรงเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน

ปัญญา ธิมาชัย (2556 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาด โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ผลการเปรียบเทียบ

การมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามสภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุขตา แดงสุวรรณ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัด ระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรุณี ทองนพคุณ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการเปรียบเทียบบทบาท การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวมา สรุปได้ว่าการจัดการศึกษา ที่จะประสบความสำเร็จนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป เพื่อพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น การจัดการศึกษาต้องสอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 13,580 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ปีงบประมาณ 2560 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเทียบกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้เขตจังหวัดเป็นชั้นในการแบ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 375 คน ประกอบด้วย บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 159 คน จังหวัดระยอง จำนวน 131 คน จังหวัดตราด จำนวน 85 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเขตจังหวัด

เขตจังหวัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
จันทบุรี	5,740	159
ระยอง	4,760	131
ตราด	3,080	85
รวม	13,580	375

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด มีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ซึ่งกำหนดคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 55)

5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับมาก

3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับน้อย

1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการ

2. สร้างแบบสอบถามตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลอง ที่เป็นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเท่ากับ 0.37 - 0.79

5. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 55) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงนายกเทศมนตรี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณหาค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550 : 55)

4.51 - 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

4. เปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และหากพบความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ้ (Scheffe') และนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย

5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทำในรูปตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC)
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม
3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ตามความคิดเห็นบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และหากพบความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe')

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเอฟ
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
SS	แทน	ค่า Sum of Squares
MS	แทน	ค่า Mean of Square
df	แทน	ค่า Degree of Freedom
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและเขตจังหวัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน ในจันทบุรี ระยอง และตราดจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและเขตจังหวัด

รายการ	จำนวน	
	(n = 375)	ร้อยละ
1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย	225	60.00
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก	150	40.00
รวม	375	100.00
2. เขตจังหวัด		
จันทบุรี	159	42.40
ระยอง	131	34.93
ตราด	85	22.67
รวม	375	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และครูผู้สอน ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในเขตจังหวัดจันทบุรี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 42.40 ปฏิบัติงานในเขตจังหวัดระยอง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.93 และเขตจังหวัดตราด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 22.67

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ปรากฏผลดังตาราง 3 - 7

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวม และรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา		n = 375			
		$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1.	ด้านการบริหารวิชาการ	3.84	0.36	3	มาก
2.	ด้านการบริหารงบประมาณ	3.80	0.37	4	มาก
3.	ด้านการบริหารงานบุคคล	3.93	0.39	1	มาก
4.	ด้านการบริหารทั่วไป	3.87	0.39	2	มาก
รวม		3.86	0.24	-	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.93$) ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.87$) ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 3.84$) และด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.80$)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารวิชาการ	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการกำหนดแผนการพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการ	4.06	0.67	2	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรการนำไปใช้และประเมินผลการใช้หลักสูตร	3.85	0.68	5	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดนโยบายเป้าหมาย ทิศทาง ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา	3.74	0.72	7	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.72	0.74	9	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา	3.73	0.67	8	มาก
6. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.62	0.76	10	มาก
7. การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน	3.76	0.82	6	มาก
8. การมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	3.91	0.77	4	มาก
9. การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา	4.09	0.72	1	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านการบริหารวิชาการ	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
10. การมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลแนวการจัดการเรียนการสอน ของสถานศึกษา	3.94	0.64	3	มาก
รวม	3.84	.36	-	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา ($\bar{X} = 4.09$) การมีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการกำหนดแผนการพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.06$) และการมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามและประเมินผลแนวการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.94$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารงบประมาณ	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอขอ งบประมาณ	3.75	0.62	7	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ	3.72	0.77	10	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการวางแผนใช้จ่ายงบประมาณ	3.85	0.67	2	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการบริหารงบประมาณ	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
4. การมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	3.85	0.78	5	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และตัวชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ	3.73	0.73	9	มาก
6. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกำกับติดตามการใช้งบประมาณของสถานศึกษา	3.75	0.66	8	มาก
7. การมีส่วนร่วมพิจารณา ดำเนินการจัดซื้อ/จัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในสถานศึกษา	3.87	0.68	1	มาก
8. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	3.85	0.72	3	มาก
9. การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา	3.80	0.85	6	มาก
10. การมีส่วนร่วมด้านการตรวจสอบ ติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน	3.85	0.72	4	มาก
รวม	3.80	0.37	-	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การมีส่วนร่วมพิจารณาดำเนินการจัดซื้อ/จัดจ้าง วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.87$) การมีส่วนร่วมในการวางแผนใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 3.85$) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.85$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารงานบุคคล	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา	4.12	0.70	2	มาก
2. การมีส่วนร่วมพิจารณาคัดเลือกและสรรหาบุคลากรเข้ามาทำงานในสถานศึกษา	3.92	0.71	5	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.84	0.74	6	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ	3.82	0.78	8	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านสวัสดิการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.81	0.71	9	มาก
6. การมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา	3.77	0.79	10	มาก
7. การมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา	3.83	0.81	7	มาก
8. มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษา	3.97	0.77	4	มาก
9. การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นในสถานศึกษา	4.21	0.70	1	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานบุคคล	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
10. การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ในการสืบสวน สอบสวนความผิดทางวินัย ของครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.97	0.65	3	มาก
รวม	3.93	0.39	-	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.21$) การมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.12$) และการมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการสืบสวน สอบสวนความผิดทางวินัยของครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.97$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารทั่วไป
โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารทั่วไป	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษา	3.82	0.67	10	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการกำกับ ดูแลการดำเนินงานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	3.83	0.78	8	มาก
3. การมีส่วนร่วมในคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดทำแผนกำหนดการบริหารและการจัดการศึกษา	3.92	0.72	2	มาก
4. การมีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษา	3.83	0.81	9	มาก
5. การมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาอาคารสถานที่ของสถานศึกษา	3.84	0.77	7	มาก
6. การมีส่วนร่วมในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ	3.85	0.69	6	มาก
7. การมีส่วนร่วมประสานการทำงานกับชุมชนและท้องถิ่น	3.92	0.66	1	มาก
8. การมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์หรือแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวของสถานศึกษาให้ประชาชนรับทราบ	3.89	0.70	4	มาก
9. การมีส่วนร่วม ในการดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา	3.89	0.84	5	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการบริหารทั่วไป	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
10. การมีส่วนร่วมในการจัดระบบฐานข้อมูล และกำหนดแผนรับนักเรียนในสถานศึกษา	3.90	0.72	3	มาก
รวม	3.87	0.39	-	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การมีส่วนร่วมประสานการทำงานกับชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.92$) การมีส่วนร่วมในคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดทำแผนกำหนดการบริหารและการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.92$) และการมีส่วนร่วมในการจัดระบบฐานข้อมูลและกำหนดแผนรับนักเรียนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.90$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และเขตจังหวัด ปรากฏผลดังตาราง 8 - 12

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน				t	p
	ประสบการณ์น้อย (n = 225)		ประสบการณ์มาก (n = 150)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารวิชาการ	3.85	0.37	3.83	0.36	0.33	0.74
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	3.82	0.38	3.78	0.37	0.91	0.36
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.92	0.39	3.94	0.38	0.42	0.68
4. ด้านการบริหารทั่วไป	3.84	0.39	3.90	0.39	1.38	0.17
รวม	3.86	0.24	3.86	0.24	0.25	0.80

* $p \leq .05$

จากตาราง 8 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด

บทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	SS	Df	MS	F	p
1. ด้านการบริหารวิชาการ					
ระหว่างกลุ่ม	1.277	2	0.638	4.90	0.01*
ภายในกลุ่ม	48.434	372	0.130	-	-
รวม	49.711	374	-	-	-
2. ด้านการบริหารงบประมาณ					
ระหว่างกลุ่ม	1.200	2	0.600	4.39	0.01*
ภายในกลุ่ม	50.838	372	0.137	-	-
รวม	52.038	374	-	-	-
3. ด้านการบริหารงานบุคคล					
ระหว่างกลุ่ม	0.421	2	0.211	1.42	0.24
ภายในกลุ่ม	55.201	372	0.148	-	-
รวม	55.623	374	-	-	-
4. ด้านการบริหารทั่วไป					
ระหว่างกลุ่ม	0.391	2	0.195	1.27	0.28
ภายในกลุ่ม	57.169	372	0.154	-	-
รวม	57.560	374	-	-	-
รวม					
ระหว่างกลุ่ม	0.673	2	0.337	6.04	0.00*
ภายในกลุ่ม	20.743	372	0.056	-	-
รวม	21.417	374	-	-	-

ลขสทธของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

* $p \leq .05$

จากตาราง 9 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวม

เขตจังหวัด	$\bar{X}$	จันทบุรี	ระยอง	ตราด
จันทบุรี	3.91	-	0.07	0.11*
ระยอง	3.84	-	-	0.04
ตราด	3.80	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 10 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวม พบว่า เขตจังหวัดจันทบุรี และเขตจังหวัดตราดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเขตจังหวัดจันทบุรี มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูงกว่าเขตจังหวัดตราด

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการบริหารวิชาการ

เขตจังหวัด	$\bar{X}$	จันทบุรี	ระยอง	ตราด
		3.91	3.80	3.78
จันทบุรี	3.91	-	0.11*	0.13*
ระยอง	3.80	-	-	0.02
ตราด	3.78	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 11 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า เขตจังหวัดจันทบุรี เขตจังหวัดระยอง และเขตจังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเขตจังหวัดจันทบุรีมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูงกว่าเขตจังหวัดระยอง และเขตจังหวัดตราด

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการบริหารงบประมาณ

เขตจังหวัด	$\bar{X}$	จันทบุรี	ระยอง	ตราด
		3.87	3.76	3.74
จันทบุรี	3.87	-	0.11*	0.13*
ระยอง	3.76	-	-	0.02
ตราด	3.74	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 12 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า เขตจังหวัดจันทบุรี เขตจังหวัดระยอง และเขตจังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเขตจังหวัดจันทบุรีมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูงกว่าเขตจังหวัดระยอง และเขตจังหวัดตราด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเอฟ
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
SS	แทน	ค่า Sum of Squares
MS	แทน	ค่า Mean of Square
df	แทน	ค่า Degree of Freedom
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและเขตจังหวัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอน ในจันทบุรี ระยอง และตราดจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและเขตจังหวัด

รายการ	จำนวน	
	(n = 375)	ร้อยละ
1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย	225	60.00
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก	150	40.00
รวม	375	100.00
2. เขตจังหวัด		
จันทบุรี	159	42.40
ระยอง	131	34.93
ตราด	85	22.67
รวม	375	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และครูผู้สอน ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในเขตจังหวัดจันทบุรี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 42.40 ปฏิบัติงานในเขตจังหวัดระยอง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.93 และเขตจังหวัดตราด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 22.67

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ปรากฏผลดังตาราง 3 - 7

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา		n = 375			
		$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1.	ด้านการบริหารวิชาการ	3.84	0.36	3	มาก
2.	ด้านการบริหารงบประมาณ	3.80	0.37	4	มาก
3.	ด้านการบริหารงานบุคคล	3.93	0.39	1	มาก
4.	ด้านการบริหารทั่วไป	3.87	0.39	2	มาก
	รวม	3.86	0.24	-	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X} = 3.93$) ด้านการบริหารทั่วไป ($\bar{X} = 3.87$) ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 3.84$) และด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.80$)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารวิชาการ	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการกำหนดแผนการพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการ	4.06	0.67	2	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรการนำไปใช้และประเมินผลการใช้หลักสูตร	3.85	0.68	5	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดนโยบายเป้าหมาย ทิศทาง ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา	3.74	0.72	7	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.72	0.74	9	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา	3.73	0.67	8	มาก
6. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.62	0.76	10	มาก
7. การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน	3.76	0.82	6	มาก
8. การมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	3.91	0.77	4	มาก
9. การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา	4.09	0.72	1	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านการบริหารวิชาการ	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
10. การมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลแนวการจัดการเรียนการสอน ของสถานศึกษา	3.94	0.64	3	มาก
รวม	3.84	.36	-	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา ($\bar{X} = 4.09$) การมีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการกำหนดแผนการพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.06$) และการมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามและประเมินผลแนวการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.94$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารงบประมาณ	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอขอ งบประมาณ	3.75	0.62	7	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ	3.72	0.77	10	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการวางแผนใช้จ่ายงบประมาณ	3.85	0.67	2	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการบริหารงบประมาณ	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
4. การมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	3.85	0.78	5	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และตัวชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ	3.73	0.73	9	มาก
6. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกำกับติดตามการใช้งบประมาณของสถานศึกษา	3.75	0.66	8	มาก
7. การมีส่วนร่วมพิจารณา ดำเนินการจัดซื้อ/จัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในสถานศึกษา	3.87	0.68	1	มาก
8. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	3.85	0.72	3	มาก
9. การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา	3.80	0.85	6	มาก
10. การมีส่วนร่วมด้านการตรวจสอบ ติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน	3.85	0.72	4	มาก
รวม	3.80	0.37	-	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การมีส่วนร่วมพิจารณาดำเนินการจัดซื้อ/จัดจ้าง วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.87$) การมีส่วนร่วมในการวางแผนใช้จ่ายงบประมาณ ($\bar{X} = 3.85$) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.85$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารงานบุคคล	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา	4.12	0.70	2	มาก
2. การมีส่วนร่วมพิจารณาคัดเลือกและสรรหาบุคลากรเข้ามาทำงานในสถานศึกษา	3.92	0.71	5	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.84	0.74	6	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ	3.82	0.78	8	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านสวัสดิการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.81	0.71	9	มาก
6. การมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา	3.77	0.79	10	มาก
7. การมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา	3.83	0.81	7	มาก
8. มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษา	3.97	0.77	4	มาก
9. การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นในสถานศึกษา	4.21	0.70	1	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการบริหารงานบุคคล	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
10. การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ในการสืบสวน สอบสวนความผิดทางวินัย ของครูและบุคลากรทางการศึกษา	3.97	0.65	3	มาก
รวม	3.93	0.39	-	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.21$) การมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.12$) และการมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการสืบสวน สอบสวนความผิดทางวินัยของครูและบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.97$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารทั่วไป
โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารทั่วไป	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษา	3.82	0.67	10	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการกำกับ ดูแลการดำเนินงานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	3.83	0.78	8	มาก
3. การมีส่วนร่วมในคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดทำแผนกำหนดการบริหารและการจัดการศึกษา	3.92	0.72	2	มาก
4. การมีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษา	3.83	0.81	9	มาก
5. การมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาอาคารสถานที่ของสถานศึกษา	3.84	0.77	7	มาก
6. การมีส่วนร่วมในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ	3.85	0.69	6	มาก
7. การมีส่วนร่วมประสานการทำงานกับชุมชนและท้องถิ่น	3.92	0.66	1	มาก
8. การมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์หรือแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวของสถานศึกษาให้ประชาชนรับทราบ	3.89	0.70	4	มาก
9. การมีส่วนร่วม ในการดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา	3.89	0.84	5	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการบริหารทั่วไป	n = 375			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
10. การมีส่วนร่วมในการจัดระบบฐานข้อมูล และกำหนดแผนรับนักเรียนในสถานศึกษา	3.90	0.72	3	มาก
รวม	3.87	0.39	-	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ การมีส่วนร่วมประสานการทำงานกับชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.92$) การมีส่วนร่วมในคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดทำแผนกำหนดการบริหารและการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.92$) และการมีส่วนร่วมในการจัดระบบฐานข้อมูลและกำหนดแผนรับนักเรียนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.90$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และเขตจังหวัด ปรากฏผลดังตาราง 8 - 12

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน				t	p
	ประสบการณ์น้อย (n = 225)		ประสบการณ์มาก (n = 150)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารวิชาการ	3.85	0.37	3.83	0.36	0.33	0.74
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	3.82	0.38	3.78	0.37	0.91	0.36
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.92	0.39	3.94	0.38	0.42	0.68
4. ด้านการบริหารทั่วไป	3.84	0.39	3.90	0.39	1.38	0.17
รวม	3.86	0.24	3.86	0.24	0.25	0.80

* $p \leq .05$

จากตาราง 8 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด

บทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา	SS	Df	MS	F	p
1. ด้านการบริหารวิชาการ					
ระหว่างกลุ่ม	1.277	2	0.638	4.90	0.01*
ภายในกลุ่ม	48.434	372	0.130	-	-
รวม	49.711	374	-	-	-
2. ด้านการบริหารงบประมาณ					
ระหว่างกลุ่ม	1.200	2	0.600	4.39	0.01*
ภายในกลุ่ม	50.838	372	0.137	-	-
รวม	52.038	374	-	-	-
3. ด้านการบริหารงานบุคคล					
ระหว่างกลุ่ม	0.421	2	0.211	1.42	0.24
ภายในกลุ่ม	55.201	372	0.148	-	-
รวม	55.623	374	-	-	-
4. ด้านการบริหารทั่วไป					
ระหว่างกลุ่ม	0.391	2	0.195	1.27	0.28
ภายในกลุ่ม	57.169	372	0.154	-	-
รวม	57.560	374	-	-	-
รวม					
ระหว่างกลุ่ม	0.673	2	0.337	6.04	0.00*
ภายในกลุ่ม	20.743	372	0.056	-	-
รวม	21.417	374	-	-	-

ลขสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

* $p \leq .05$

จากตาราง 9 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัดโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวม

เขตจังหวัด	$\bar{X}$	จันทบุรี	ระยอง	ตราด
		3.91	3.84	3.80
จันทบุรี	3.91	-	0.07	0.11*
ระยอง	3.84	-	-	0.04
ตราด	3.80	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 10 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวม พบว่า เขตจังหวัดจันทบุรี และเขตจังหวัดตราดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเขตจังหวัดจันทบุรี มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูงกว่าเขตจังหวัดตราด

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการบริหารวิชาการ

เขตจังหวัด	$\bar{X}$	จันทบุรี	ระยอง	ตราด
จันทบุรี	3.91	-	0.11*	0.13*
ระยอง	3.80	-	-	0.02
ตราด	3.78	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 11 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า เขตจังหวัดจันทบุรี เขตจังหวัดระยอง และเขตจังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเขตจังหวัดจันทบุรีมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูงกว่าเขตจังหวัดระยอง และเขตจังหวัดตราด

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายกลุ่มบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการบริหารงบประมาณ

เขตจังหวัด	$\bar{X}$	จันทบุรี	ระยอง	ตราด
จันทบุรี	3.87	-	0.11*	0.13*
ระยอง	3.76	-	-	0.02
ตราด	3.74	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 12 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า เขตจังหวัดจันทบุรี เขตจังหวัดระยอง และเขตจังหวัดตราด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเขตจังหวัดจันทบุรีมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูงกว่าเขตจังหวัดระยอง และเขตจังหวัดตราด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและเขตจังหวัด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 13,580 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ปีงบประมาณ 2560 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเทียบกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) และการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้เขตจังหวัดเป็นชั้นในการแบ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 375 คน ประกอบด้วย บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 159 คน จังหวัดระยอง จำนวน 131 คน จังหวัดตราด จำนวน 85 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด มีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงนายกเทศมนตรีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้

3. เปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

4. เปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามเขตจังหวัด ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และหากพบความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe') และนำเสนอเป็นตารางประกอบ การบรรยาย

5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำในรูปตารางประกอบบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาก จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และบุคลากรส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานในเขตจังหวัดจันทบุรี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 42.40 ปฏิบัติงานในเขตจังหวัดระยอง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.93 และเขตจังหวัดตราด จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 22.67

2. บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารงบประมาณ

3. การเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และเขตจังหวัดมีดังนี้

3.1 บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราดจำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ดังต่อไปนี้

1. บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น โดยให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์

และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ. 2549 : 3 - 4) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจรงค์ แสงสุกวาว (2551 : 168) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานการศึกษาโรงเรียน สังกัดเทศบาลนคร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของตะวัน พันธุ์ชูศรี (2552 : 93) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 พบว่า ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดแนวนโยบายในการจัดการศึกษาในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึงตามความต้องการของประชาชน และแบ่งกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความพร้อมสูง กลุ่มที่มีความพร้อมปานกลาง และกลุ่มที่มีความพร้อมต่ำ โดยใช้งบประมาณและสถานการณ์คลังเป็นตัวแบ่งกลุ่ม และจะต้องพิจารณาจากความต้องการและข้อคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น เป็นหลักสำคัญ รวมถึงประสบการณ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัด หรือมีส่วนร่วมจัดการศึกษา ตัวชี้วัดคือ ระยะเวลาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหรือมีส่วนร่วมหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ผลการจัดการศึกษา ความร่วมมือของชุมชนการกำหนดแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ซึ่งจะเห็นว่าในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหลายปัจจัยในการพิจารณาการจัดการศึกษา มิใช่แค่ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น. 2552 : 26 - 27) รวมถึงแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกันทั้งในด้านความพร้อม และศักยภาพ ซึ่งมีทั้งรูปแบบที่เป็นทางการโดยมีกฎหมายและระเบียบรองรับรูปแบบการแสดงออกโดยจิตสำนึกของการรับผิดชอบต่อชุมชนในลักษณะต่าง ๆ ตามเงื่อนไขของแต่ละท้องถิ่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ทางการศึกษา ทรัพย์สินอื่น ๆ รวมทั้งการเสนอแนะ แนะนำ และร่วมพัฒนาการศึกษา จึงเป็นแนวทางที่สามารถบริหารการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ ความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตของชุมชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดีและทั่วถึงซึ่งส่งผลให้การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพและพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว (กาญจนา วัฒนสุนทร. 2556 : 165) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดร บัวสูง (2550 : 52) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดา เหนี่ยวพิพัฒน์ (2552 : 87) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราดจำแนกตามเขตจังหวัด โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ

ตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น โดยให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักคือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามีการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และสถาบันสังคมอื่น เพื่อให้สอดคล้องกับแต่ละพื้นที่ซึ่งจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด มีความต้องการที่แตกต่างกัน มีอาชีพ มีพื้นฐานในชุมชนที่ไม่เหมือน (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ. 2549 : 3 - 4) สอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญา ธิมาชัย (2556 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาด โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามสภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชตา แดงสุวรรณ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยองจันทบุรีและตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยองจันทบุรีและตราดจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรคำนึงถึงการส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงบประมาณ โดยให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ
2. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมสนับสนุนการบริหารวิชาการ โดยให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมสนับสนุนการบริหารทั่วไป โดยให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษา
4. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานบุคคล โดยให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด
2. ศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอื่น ๆ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (ม.ป.ป.). แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2558 - 2560). กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- กาญจนา วัฒนสุนทร. (2556). การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : เอ็นดูมีเดียพับลิชชิง.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2551). การจัดการตนเองของชุมชนและท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดบุ๊ค.
- ชัยวัฒน์ วัฒนศักดิ์. (2549). ระบบทวิภาคีกับการแก้ไขปัญหาแรงงานในรัฐวิสาหกิจ ศูนย์สันติวิจัย และธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า. กรุงเทพฯ : กองรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน.
- โชคชัย คำแหง. (2549). ประมวลสาระสำคัญ จากยุทธศาสตร์การศึกษาชาติ ผู้จัดการศึกษาท้องถิ่น เทศบาล : อบต. : อบจ. และท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- ตะวัน พันธุ์ชูศรี. (2552). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครศรีธรรมราช : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ทำนอง ภูเกิดพิมพ์. (2551). แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://gotoknow.org/blog/mathu/334443>. 12 มกราคม 2553.
- ชร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป : ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : วีอินเตอร์ปริ้นท์.
- ธีรภัทร วงษ์สว่าง. (2559). การบริหารทั่วไป. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : www.tw-tutor.com. 19 กันยายน 2559.
- นิคม หวายบุตร. (2550). การมีส่วนร่วมของสตรีชาวเขาในการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพของ ศูนย์พัฒนาสังคม หน่วยที่ 12 จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ วท.บ. (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ). เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- บวรศักดิ์ อูวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล. (2550). ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม หนังสือชุดความรู้ด้านการจัดการความขัดแย้ง เล่มที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญส่ง เจริญศรี. (2250). การศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 - 7. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เบญจรงค์ แสงสุกาว. (2551). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปกรณ์กฤษ อินทร์มงคล. (2550). ความพร้อมของข้าราชการครูที่มีต่อการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ประจักษ์ ทองแจ่ม. (2550). การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปัญญา ธิมาชัย. (2556). การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พรพรรณ อินทรประเสริฐ. (2550). องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ ปร.ค. (การบริหารการศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พุทธา โพธิ์มะฮาด. (2549). สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ลพบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

- มณีรัตน์ ภิญโญภาพสกุล. (2549). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 4.
สงขลา : บริษัท นำศิลป์โฆษณา จำกัด.
- ลัดดา เหนี่ยวพิพัฒน์. (2552). การมีส่วนร่วมของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัด
การศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเขมรรัฐ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- เลิศดาว กลิ่นศรีสุข. (2550). ความหมายของการบริหารการศึกษา. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.gotoknow.org/posts/403387>. 25 มกราคม 2557.
- ศิรินารด นันทวัฒน์ภิรมย์. (2549). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักธรรมาภิบาล
อำเภอเมืองลำพูน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิลป์ชัย อวงตระกูล. (2553). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2549). ทศวรรษ : ตัวชี้วัดการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ :
สถาบันฯ.
- สนธยา พลศรี. (2550). เครื่องมือของการเรียนรู้ในงานพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โอเดียนสโตร์.
- สมศักดิ์ แก้วสม. (2549). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
นครสวรรค์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ. (2549). คู่มือการปฏิบัติงานการประเมินความพร้อม
ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร
และการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการบริหาร
การศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2551). **การจัดการศึกษายุคใหม่**. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2553). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
2550**. กรุงเทพฯ : คณะกรรมาธิการรัฐธรรมนูญ สำนักงานกรรมาธิการ.
- _____. (2555). **การปกครองส่วนท้องถิ่นและอำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน**. กรุงเทพฯ :
สำนักงานฯ.
- สำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น. (2552). **แผนการพัฒนาศึกษาท้องถิ่น**.
กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย.
- สุชาติ แดงสุวรรณ. (2558). **การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด**. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อรุณี ทองนพคุณ. (2558). **การศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
จันทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อุคร บัวสูง. (2550). **การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2**.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- Beach, D.S. (1980). **Personnel the Management of People at Work**. New York : Macmillan.
- Candoli, I.C. and et al. (1992). **School Business Administration : A Planning Approach**.
4 th ed. Massachusetts : Allyn and Bacon.
- Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1997). **Rural Development Participation : Concept and
Measures for Project Design Implementation and Evaluation**. New York :
Cornell Unell University.
- Flippo, E.B. (1971). **Principles of Personnel Management**. Tokyo : McGraw-Hill
Kagaksusho.
- Forest, J. and Kinser, K. (2002). **Higher Education in the United States : An Encyclopedia**.
Oxford : ABC – CLIO.
- Fry, H., Ketteridge, S. and Marshall, S. (2009). **A Handbook for Teaching and Learning in
Higher Education : Enhancing Academic Practice**. New York : Taylor & Francis.

- Gavin, S. and Lan, A.G. (2007). "Empowering Parent and Building Communities," **Urban Education**. New York : University of Michigan.
- Gulick, L. (1987). **Paper on the Science of Administration**. New York : Institute of Public Administration.
- Hodgkinson, C. (1991). **Educational Leadership : The Moral Art**. Albany. New York : State University of New York.
- Jesse, B. (1999). **Essentials of Psychological Testing**. New York : Harper and Row.
- Jose, M.L. (2006). "Academic Discourses on School-Based Teacher Collaboration : Revisiting The Arguments," **Educational Administration Quarterly**. 2006 (42) : 773.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities," **Educational and Measurement**. 6 (1) : 607 - 610.
- Poston, J.R. (2011). **School Budgeting for Hard Timed**. California : A SAGE Company.
- Pryor, J. (2005). "Can Community Participation Mobilise Social Capital for Improvement of Rural Schooling? A Case Study from Ghana," **Journal of Taylor and Francis**. 2005 (35) : 193.a
- Reeder, W. M. (1974). **Personnel Administration**. New York : Mc Graw-Hall Book Company.
- Steers, R.M. and Porter, L.W. (Eds.). (1991). **Motivation and Work Behavior**. 3 rd ed. New York : McGraw-Hill.
- Vick, J.M., Jennifer, S. and Heiberger, M.M. (2008). **The Academic Job Search Handbook**. 4 th ed. Philadelphia : University of Pennsylvania Press.

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายอำเภอท่าใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางกอพร ต่อวัฒนกิจกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุริย์มาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพรวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่าน คือ นายสันติย์ สุจันทร์ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญบุคลากรดังกล่าว เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๓๙๓๓ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายเทศมนตรีตำบลมะขามเมืองใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางกอพร ต่อวัฒน์กิจกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทบทาบทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกสิ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย :

โทร. ๐ ๓๙๓๓ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลโขมง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางกอพร ต่อวัฒนกิจกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาทบทนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรียมาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง (Validity) ของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ชยันนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลเขาบายศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางกอพร ต่อวัฒนกิจกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรียมาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่าน คือ นายนพรัตน์ สุวรรณโชติ เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญบุคลากรดังกล่าวเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลมะขามเมืองใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางกอพร ต่อวัฒนกิจกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่าน คือ นางสาววันเพ็ญ อ่อนปัดชา เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญบุคลากรดังกล่าวเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณารับเชิญ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๐๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นายเทศมนตรีเมืองท่าใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วยนางกอพร ต่อวัฒนกิจกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรียมาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นางกอพร ต่อวัฒนกิจกุล นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรในเทศบาลเมืองท่าใหม่ของท่านเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ชัยยนต์ ประดิษฐ์ศิลป์)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๖๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วยนางกอพร ต่อวัฒนกิจกุล นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษახอบบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์มาศ สุขกลี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่าน เป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรของท่าน

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นางกอพร ต่อวัฒนกิจกุล เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ชยันต์ ประดิษฐ์ศิลป์)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรีระยอง และตราดจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและเขตจังหวัด

2. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราดแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด

ข้อมูลทั้งหมดผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่กระทบต่อตัวท่านแต่ประการใด และนำไปใช้เฉพาะการวิจัยในครั้งนี้นี้เท่านั้น ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางกอพร ต่อดวัฒน์กิจกุล

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ..... ปี

2. เขตจังหวัดที่ท่านสังกัด

( ) จันทบุรี

( ) ระยอง

( ) ตราด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โปรดอ่าน
รายละเอียดเกี่ยวกับข้อความ ต่อไปนี้แล้วพิจารณาว่า ท่านมีความคิดเห็นต่อบทบาท
การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี
ระยอง และตราด ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ให้ตรงกับ
ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพียงช่องเดียว คะแนนซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

	บทบาทการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา	ระดับ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		5	4	3	2	1
0	ร่วมจัดให้มีบริการการศึกษาได้ ตามความเหมาะสมและความต้องการ ภายในท้องถิ่น		✓			

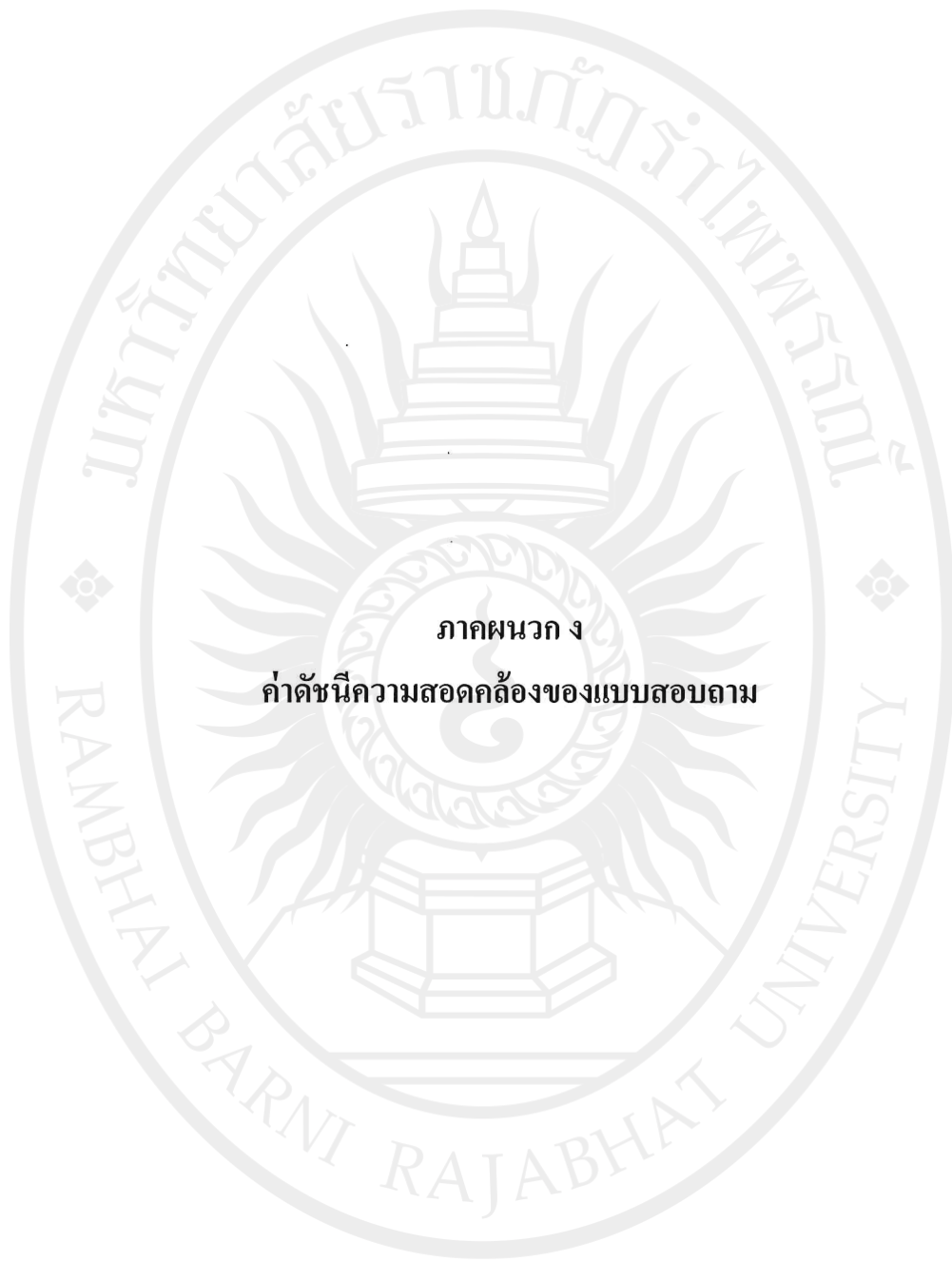
จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่า บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด เกี่ยวกับร่วมจัดให้มีบริการการศึกษาได้
ตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น มีระดับบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ระดับมาก เป็นต้น

บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา		ระดับ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การบริหารวิชาการ						
1.	การมีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการกำหนดแผนการพัฒนาสถานศึกษาด้านวิชาการ					
2.	การมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรการนำไปใช้ และประเมินผลการใช้หลักสูตร					
3.	การมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดนโยบาย เป้าหมาย ทิศทาง ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา					
4.	การมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น					
5.	การมีส่วนร่วมในการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา					
6.	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
7.	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยากรและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน					
8.	การมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น					
9.	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูได้ใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา					
10.	การมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามและประเมินผลแนวทางการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา					

บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา		ระดับบทบาท				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การบริหารงบประมาณ						
11.	การมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอของบประมาณ					
12.	การมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ					
13.	การมีส่วนร่วมในการวางแผนใช้จ่ายงบประมาณ					
14.	การมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา					
15.	การมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศและตัวชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ					
16.	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกำกับติดตามการใช้งบประมาณของสถานศึกษา					
17.	การมีส่วนร่วมพิจารณา ดำเนินการจัดซื้อ/จัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในสถานศึกษา					
18.	การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา					
19.	การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา					
20.	การมีส่วนร่วมด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน					
การบริหารงานบุคคล						
21.	การมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา					
22.	การมีส่วนร่วมพิจารณาคัดเลือกและสรรหาบุคลากรเข้ามาทำงานในสถานศึกษา					
23.	การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา					

บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา		ระดับบทบาท				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
24.	การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ					
25.	การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านสวัสดิการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา					
26.	การมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา					
27.	การมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา					
28.	มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานในสถานศึกษาของครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษา					
29.	การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นในสถานศึกษา					
30.	การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการสืบสวน สอบสวนความผิดทางวินัยของครูและบุคลากรทางการศึกษา					
การบริหารทั่วไป						
31.	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษา					
32.	การมีส่วนร่วมในการกำกับ ดูแลการดำเนินงานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา					
33.	การมีส่วนร่วมในคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดทำแผนกำหนดการบริหารและการจัดการศึกษา					

บทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา		ระดับบทบาท				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
34.	การมีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษา					
35.	การมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาอาคารสถานที่ของสถานศึกษา					
36.	การมีส่วนร่วมในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ					
37.	การมีส่วนร่วมประสานการทำงานกับชุมชนและท้องถิ่น					
38.	การมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์หรือแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวของสถานศึกษาให้ประชาชนรับทราบ					
39.	การมีส่วนร่วม ในการดูแล บำรุงรักษา ใ้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา					
40.	การมีส่วนร่วมในการจัดระบบฐานข้อมูลและกำหนดแผนรับนักเรียนในสถานศึกษา					

ภาคผนวก ง
คำดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 13 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด

ข้อ ที่	บทบาทการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
การบริหารวิชาการ									
1	การมีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการกำหนด แผนการพัฒนาศถานศึกษาด้านวิชาการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	การมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำ หลักสูตรการนำไปใช้ และประเมินผล การใช้หลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	การมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนด นโยบาย เป้าหมาย ทิศทาง ในการจัด การเรียนการสอนของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	การมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อกำหนด แนวทางการจัดการศึกษาให้มี ความสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
5	การมีส่วนร่วมในการวัดผล และประเมินผล ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและ สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง วิทยาการและให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.	การมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ ที่	บทบาทการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
9.	การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูได้ใช้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10.	การมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามและ ประเมินผลแนวการจัดการเรียนการสอน ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
การบริหารงบประมาณ									
11.	การมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอขอ งบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12.	การมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
13.	การมีส่วนร่วมในการวางแผนใช้จ่าย งบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14.	การมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15.	การมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบข้อมูล สารสนเทศ และตัวชี้วัดผลผลิตและ ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16.	การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกำกับ ติดตาม การใช้งบประมาณของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
17.	การมีส่วนร่วมพิจารณา ดำเนินการจัดซื้อ/ จัดจ้าง วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18.	การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้ ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19.	การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอ แนะแนวทางแก้ปัญหาการบริหาร งบประมาณในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ ที่	บทบาทการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
		20.	การมีส่วนร่วมด้านการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงาน	+1	+1	+1			
การบริหารงานบุคคล									
21.	การมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลัง ครูและบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22.	การมีส่วนร่วมพิจารณาคัดเลือกและสรรหา บุคลากรเข้ามาทำงานในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23.	การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการพัฒนา ครูและบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
24.	การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริม ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับ การพัฒนาให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25.	การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ด้านสวัสดิการแก่ครูและบุคลากร ทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26.	การมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างขวัญ และกำลังใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27.	การมีส่วนร่วมในการกำกับติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28.	มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นและข้อเสนอ แนะแนวทางการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ของครูและบุคลากรอื่นในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ ที่	บทบาทการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
		29.	การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ของครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ในสถานศึกษา	+1	+1	+1			
30.	การมีส่วนร่วมให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ ในการสืบสวน สอบสวนความผิดทางวินัย ของครูและบุคลากรทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การบริหารทั่วไป									
31.	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบบริหาร จัดการภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32.	การมีส่วนร่วมในการกำกับ ดูแลการ ดำเนินงาน ด้านการบริหารและการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
33.	การมีส่วนร่วมในคณะกรรมการสถานศึกษา ในการจัดทำแผนกำหนดการบริหาร และการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34.	การมีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินกิจกรรมในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35.	การมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาอาคาร สถานที่ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
36.	การมีส่วนร่วมในการจัดระบบข้อมูล สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
37.	การมีส่วนร่วมประสานการทำงาน กับชุมชนและท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 13 (ต่อ)

ชื่อ ที่	บทบาทการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5			
38.	การมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์หรือแจ้ง ข่าวความเคลื่อนไหวของสถานศึกษา ให้ประชาชนรับทราบ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
39.	การมีส่วนร่วม ในการดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
40.	การมีส่วนร่วมในการจัดระบบฐานข้อมูล และกำหนดแผนรับนักเรียน ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก จ
คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบทบาทการมีส่วนร่วม
ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านการบริหารวิชาการ		ด้านการบริหารงบประมาณ	
1.	0.77	11.	0.72
2.	0.55	12.	0.41
3.	0.69	13.	0.62
4.	0.73	14.	0.67
5.	0.52	15.	0.62
6.	0.57	16.	0.67
7.	0.67	17.	0.65
8.	0.76	18.	0.72
9.	0.45	19.	0.45
10.	0.65	20.	0.70
ด้านการบริหารงานบุคคล		ด้านการบริหารทั่วไป	
21.	0.59	31.	0.79
22.	0.37	32.	0.73
23.	0.54	33.	0.66
24.	0.52	34.	0.67
25.	0.75	35.	0.60
26.	0.49	36.	0.50
27.	0.74	37.	0.65
28.	0.77	38.	0.63
29.	0.64	39.	0.46
30.	0.80	40.	0.52

ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราดอยู่ระหว่าง 0.37 - 0.79

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบทบาทการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราดเท่ากับ 0.96

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางกอพร ต่อวัฒนกิจกุล
วัน เดือน ปีเกิด	2 สิงหาคม 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 12/1 หมู่ 4 ตำบลเขาหัว อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานการศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	เทศบาลตำบลเขาบายศรี 99/9 หมู่ 10 ตำบลเขาบายศรี อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี 22120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2540	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2543	วิทยาศาสตร์บัณฑิต วท.บ. (กายภาพบำบัด) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พ.ศ. 2551	ประกาศนียบัตรบัณฑิต ป.บัณฑิต (วิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
พ.ศ. 2560	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี